

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajczárjával kaphatók könyvkereskedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklamációk a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

Kéziratok vissza nem adandók.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt kr.
Hat hónapra . . . . . 2 frt 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Hirdetések: négyhasábos petit sor egyszeri közléseért 7 kr, kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr. fizetendő.

A nyilttérben: minden három hasábos garmond sor díja 20 kr. Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

Velünk összeköttetésben levő hirdető-irodák, előfizetőink, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díjkezdményben részesülnek.

Követválasztások előtt.

Az országgyűlési képviselőválasztási mozgalmak mindenfelé megindultak és napról-napra nagyobb mérvet öltenek, hogy a választásra kitűzött napon diadalt arathassanak.

Bars megyében a választási nap folyó 1884. évi június 13-ára tűzött ki, leginkább azon okból, hogy a választási mozgalmaknak mielőbb vége vessék, s a fölízgatott kedélyek és szenvedélyek régi és csendes medrükbe visszazoritassanak.

De hát mi lehet annak oka, hogy a választási mozgalmak oly gyors megszüntetésére törek-szenek az illető közegek és érdekeltek; mikor a választásokra tíz nap van rendelve s ezek között az illető érdekeltek tetszésük szerint választhatnak s határozhatnak?, s miért ez a siettetés a választási lelkesedés mielőbbi befejezésére s lelobasztására?, hiszen az alkotmányos élet akkor s úgy virul, ha azt minél nagyobb lelkesedés veszi körül; lévén ez annak legszebb zománca és oly éke, mely után törekedni az alkotmányos élet érdekében első és fő kötelesség?

Hát biz annak egyszerűen az az oka, hogy a választási mozgalmak sok iszapot és salakot rejtenek magukban; a morális életet deprimálják, laza erkölcsöket keltenek föl és a korrupciót nagy mértékben ápolják és terjesztetik.

Ezek a sötét és kárhözatos tulajdonságok nem hivatásszerűleg folynak a választási mozgalmakból — mert hisz akkor egyszerűen a választásokat megszüntetni kellene, — hanem a választási mozgalmakban mint visszaélések nyerne-letét és tápot azáltal, hogy a választók a választandók által oly hízkeléssel vétetnek körül, melyeknek természetes és első következménye: az egyes választók kebelében befészkelte önhittség és elbizakodás, mert azt hiszi, hogy a képviselőt egyedül ő választja.

És hogy ezeket a választandó jelölt magának megszerezhesse, kéntelen a hízkeléssel mind tovább előre haladni, egész odáig, hol már a személyes igények és vágyak jelölik s határozzák meg az árt, melyen a választó megnyerhető s megkapható.

Ezen ár rendszeresen eszem-izomban, — hozzá-mellékelve egy kis aprópénzt, — találja kifejezését.

A választási mozgalmaknak ezen kinövését mindenki kárhóztatja, azért hangos panaszok zúdulnak föl ellene minden oldalról s minden időben; a törvény szigorúan tiltja, a társadalom nyilván s határozottan elítéli; a jelöltek minden beszédjében és nyilatkozatában megvetéssel fogadtatik s elutasítatik, és mégis időről-időre több tért foglal el; s ma már ott állunk, hogy akinek pénze nincs az eszem-izomra, az a választók elébe ne lépjen, mert legfőbb kigunyoltatik általuk, ahelyett, hogy meghallgattatnék, vagy a választók által megkerestetnék.

Sajátságos dolog a kötelességeknek azon fölcserélése, mely nálunk a választásoknál beállt s ezidőszereint bizonyos osztentációval gyakoroltatik. Ugyanis nem a választók mennek a jelölt után, hanem megfordítva: a jelölt keresi a választók gráciáját. Az ügyvéd keresi a panaszos feleket s nem a fél az ügyvédet.

Ugyan micsoda bizodalom fejlődhetik s állhat föl ilyen felek között?!

Bizony beteges symptomája ez alkotmányos életünknek!

De nem tartozik hozzánk — ennek politikai oldalát s horderejét szellőztetni, mi csak erkölcsi részét vizsgáljuk.

S ez bizony nem kedvező színben tünteti föl ebbeli életünket.

S hogy immár helyesebb állapotok legyenek előidézve, erre hatni s közreműködni mindenkinek polgári kötelessége.

Mint fönt is jelzők, a törvény a visszaéléseket szigorúan tiltja s megtoroltatni rendeli; de a törvénynek csak úgy lehet sikere s eredménye, ha az a társadalmi élet által a végrehajtásban támogatatik.

Nézetünk szerént itt a legelső lépést a jelölteknek maguknak kellene megtenni, s ezt úgy véljük elérhetni, ha a jelöltek mindannyian egy-egy törvényhatósági területen tanácskozmányra összejövén, közös akarat és szoros lekötélés terhe alatt elhatározzák, hogy a választási jelvényeken kívül semminemű eszem-izomra semmiféle költséget sem rezolválnak, hanem ahelyett — ha módjukban áll — tetszésük szerént a köz- s jótékony intézetek fölsegélését fogják előmozdítani, s aki ezen, így meghatározott szabályon kívül helyezi magát, azt a közönségnek ítélőszéke elé bocsájtják.

Azt hisszük, hogy ezen eszmének fölkarolásától a választási mozgalmak visszaélésének megszüntetésére hatalmas lendületet lehetne nyerni. Hic Rhodus, hic salta!

Az utcza.

— Ujfaluzy Sándortól. —

(Folytatás és vége.)

II.

Az ember szellemi s erkölcsi tulajdonainak nem megvetendő részét szedi az utczaról. Mennyit lát és hall ott mindenki! (Az a nevelés ki nem kerülhet!) A sürgés-forgás, a változatosság, a sok minden és mindenféleség, mi az utcza mint közlekedési eszközt jellemzi, hatással van szellemi s erkölcsi életünkre. A kiváncsiság az utcza megy; dolgaink, társadalmi összeköttetések oda kényseritene; a gyermek a szoba után nem annyira az udvart, mint az utcza ismeri meg s életén át sokszor és gyakran kell ott mulat-lanul megfordulnia. — Az utczasorban boltkirakatok drágaságai s az emberi kéz munkái között a látóvalók mily száma köti le a figyelmet! Az ágról-szakadt koldustól a gazdagság és rang legmagasabb polczán álló emberig — mennyivel találkozhatunk! A legundokabb aljasságtól az erényig mennyi mindennek lehetünk tanúi! — Miért menjek részletekbe; tagadhatatlan, hogy mindaz hat reánk s mert gyakran hat: alakító befolyása alatt állunk mindannyian. Kérdés azonban: jótékony-e eme hatás?

Ismeretünk sokat köszönhet az utcza-nak, de annak sokféle nagy és gyors változatossága nem enged alapos, teljes megfigyelést. Jórészt ez az oka nemcsak a gyermek, de a fölötték fölületességének is. Annyi az új, hogy sokszor azt sem tudhatjuk meg: mi?, egyebet aztán — igen természetesen — még kevésbbé tanulunk. Én hajlandó vagyok az utcza-t okolni gyermekeink ama tulajdonsága miatt, hogy ők — sem minden oldalú ismeret-szerzésre, sem gondolkodásra előszeretettel nem bírnak. E baj elhárítása végett — ne engedjük a gyermeknek az utcza-n való folytonos időtöltést: kezdettől fogva vezessük egyes tárgyakhoz, tanítsuk őt az egyest megismerléni teljesen. — Igen ám, de így ácsorogni fog az utcza-n, — mondhatná valaki. Hát ez meg lesz, de ha azért áll meg, hogy valamit jól megismerjen: én csak előnyösnek látom. Hanem tudjon magára vigyázni s tanulja meg, hogy csak keveset nézzen egyszerre, de jól, nem pedig sokat, de fölületesen. Ezt szoktatás, utánjárás által érhetjük el.

Az utcza-nak tulajdonítható az is, hogy a nagyon sok új és új csigazza a képzeletét egyrészt, míg más részről ellankaszt s szellemi tespedésre szoktat. A tapasztalat igazolja ezt; utcza-n lakó emberek vesztik fogékonyságukat, éleltségüket az ismeretszerzés iránt.

Ezt a szellemi kárt a gyermekeknél fölataláljuk; nincs gyermek, ki egygyel huzamosabban foglalkozzék ellan-kadás nélkül, és igen sok van, ki az utcza-n végigmenve, bár sokat nézett, mit sem látott. Erre ugyan a gyermeki idegrendszer sajátosságai is befolyanak, de a túlhalmozott, tervszerűtlen s rendszertelen szemléletnek megvan a maga része. — E bajt elkerülni, illetve megelőzni csak úgy lehet, ha a gyermeket az utcza-n szerzett ismeretek rendezésére, a szemlélet tervszerűségére vezetjük. Intsük: mikor, mit, s hogyan szemléljen; hozzuk összefüggésbe egyik szemléletet a másikkal.

Az utcza hibája továbbá, hogy sok fölöslegest nyújt s ezekért elvonja az időt és alkalmat sok szükséges-től. Ennek elhárítása végett sem ajánlhatunk egyebet, mint ovatoságot. — Mig a nevelők munkája nem mindenben okszerű és tervszerű: addig sohasem érünk el oda, ahová ohajtunk. Az utcza a szellemi képzés szempontjából épen oly figyelmet érdemel, mint a testi nevelést illetőleg. — A ferde észjárás, a nagyot mondani akarás, a hadaró beszéd, a gondolatok szétszóródása s szökdécselése, a heves képelet, a szellemi eszmőr, ha nem is egyedüli okául szerepel az utcza, de mindenesetre bő táplálékul szolgál nekik. Ritka szülő, ritka tanító tekint e lélektani oldalára a dolognak. — Menjen a gyermek, nézzen, halljon sokat s az ingerek tömkelegéből ne birjon kibontakozni sohasem; szőljon mindenféléről, de ne tudjon semmit: ez az elv volt uralkodó maig s ezt még ma sem kísértjük meg lerombolni. — Nem kell, nem is lehet mellőznünk az utcza-t, mint ismeretünk egyik bő erü és sokoldalú forrását: de legyünk rajta, hogy e forrás tiszta, üde vizét ihassa minden szomjazó.

III.

Ma a verseny napjait éljük. A verseny teremti a kiállításokat s a kirakatokat. A kereskedő az utcza közönsége szép szeméiert rakja ki portékáit, az iparos készítményeit, aztán a fiatal gavallér frakkos termetét, monoklis ábrázatját, a hiu nő pl. cserebogaras ruháját; de még itt nem állunk meg! A szép gyermek s a föleziezomázott baba szintén nem ülhet meg a sutton; az új poéta verselményei s a nagyreményű író firka csak kitérnek az asztalfiók kulcslyukán s mihamar nyomdafestékért esedeznek; — no, de tovább miért tolytatnók. Ma verseny uralkodik a társadalomban s innen ragad az iskolára is. És ki merne a verseny ellen sikra szállani? En csak annyit mondok, hogy a történelem keserű utózt jegyez föl minden elfajult vetélkedés nyomán. Mikor lesz a verseny elfajultja? : azt olyan bő köpönyeg földi egyrészt, hogy alóla ráfoghatjuk: sohasem; — másrészt meg annyira szorítja a fűző, hogy mindig ki-kibuvik alóla... Nem ezéom definiczi-ókba boesájtkozni s ezirant még itéletet sem koczkáz-tatok. Annyit elismer mindenki, hogy az utcza a vetélkedés nagy színtere! Ott megfordul minden emberi lény, királytól — koldusig. A társadalomban elkerül-hetetlen érintkezés, közlekedés mindenesetre az utcza-n hajt keresztül mindnyájunkat. S ha egy kis liczeneziával a nyilvános kerteket, mulató-helyeket is az utcza sorába számítjuk: bizony csak a tény reprodukáljuk ama nyilatkozattal, hogy némelyik ember élete felét, a legtöbb pedig élete negyedét utcza-n tölti; olyan meg, ki a napnak két óráján át ott nincs, aligha akad társaink között. A ház állhat —, de utcza nincs ember nélkül egyetlen óráig sem, mig csak közlekedni lehet.

Mindebből levonhatjuk, hogy az utcza nemcsak testileg és szellemileg nevel, hanem erkölcsileg is; mert ahol ember-emberre hat, ott már az erkölcsi nevelés (jó avagy káros) jelen van.

Én azon erkölcsi táplálékkal, melyet az utcza-n kínálnak, legkevésbbé sem vagyok megelégedve. Az a pöffeszkedő teremtés s ez a hiu nő; az a tisztán üzleti gép, s ez a henyé naplopó; az a könnyelmű ledér, s ez a furlangos uszorás; az a szitkozódó paraszt s ez a csúrt-csavart logikájú ur; az a törvényt nem ismerő szabadság, s ez a jogot típró önkény és még sok-sok más — hogy is lehetne az erkölcsi eledel? Nekünk, fölöttéknek is árt, mint a büzhödt levegő: de még inkább gyermekeinknek, kiket az ingerlékeny ideg odaüz a hatás alá s kiktől az erkölcsi jellem hiányzik még a rossz visszautasítására, az ész még nem szólal föl az élet megkülönböztetésre, az erkölcsi érzelem a jó kiválogatására. A gyermeknevelés szempontjából nagyon megérdemli az utcza figyelmünket.

Ma sokan emlegetik az erkölcsi romlottságot s okozzák érte nyakra-főre a családót, még inkább pedig az iskolát; az utcza senkinek észbe sem jut. Én

nem esem annyira kétségbe s egyáltalán nincs hajlandóságom páleázni a jelen erkölcsi állapota fölött; ilyes ítéletek mindig csak egyoldalúak s helytelenek. Volt e valaha jobb erkölcsi élet, mint ma; aránylag több-e a gonosz, mint régen volt; kevesebb-e az alkalom ma a jóra s rosszra, mint előbb, — eme s több efféle kérdéseket kellene megfejteni ama, mostanság divattá vált ítélet kimondása előtt s ekkor is helytelen volna, mert a megelégedett, a sebet kapott, az élvsóvár, a puritán, a demokrata, az arisztokrata, a felekezeti s a felekezeten, szóval minden ember másképp fogja föl s más-más kritériummal tárgyalja az erkölcsi telenséget. No de rossz ember van s így javítani valót nem kell lámpással keresni. Ki az oka a rossznak? A család! — kiáltja ez; az iskola, dörög amaz s neki is esik mindenik a magáénak; csak nem régebben is az iskola ugyan kikapta a magáét. Pedig ez nem igazság, még csak nem is okosság! Ma legtöbbször ellentétes nevelést ad az iskola, a család és az utca, vagy ha úgy tesszük, a társadalom. Ha meg az iskola és a család egy uton járnak is, — ami csak fehér holló — az utcának még mindig fönnmarad külön s ellentétes hatása. Megengedem, hogy ha az iskola mind és a családok összességé az erkölcsi tökély egyforma magas fokán állana: két nevelővel számolnánk csak, az iskolával és a családdal; de ma okvetlenül figyelembe kell vennünk erkölcsi nevelésünkben az utcát is. A gyermek a napi 24 órából 5—6 ot tölt iskolában, a többit a család és az utca között osztja meg alighanem egyformán. No már most, ha az utcán alkalom van a fogékony gyermeknek káros behatásokat fogadni el napról-napi ismétlődéssel: ugy a mai erkölcsi telenség egy jó részének bünbakjánál ne feledjük az utcát állítani! Tehet az iskola s a jó család sokat — és tesz is — az utca romlott hatása ellen, de nincs módjában azt gyökerestül tépni ki. Utczóra lép mindenki multhatatlanul, pedig e lépés hányzóra s hányat tanított meg már az aljasság undok vétkeire. Az erkölcsi tisztaságát a társadalomban nem tarthatja fönn semmiféle rendőség, csak az egyesek magasztos erkölcsi érzelme. Mikor kezd meg ezen bíró minden kebelben munkaságát?

Azonban iskola és család igyekezék gátolni, elensúlyozni az utca erkölcsiellenítő hatásait.

A gyermek ne kóboroljon az utcán, ne üzze ott játékeit; ne legyen ő ott gondos, okos fölügyelet nélkül. Ez volna legfőbb teendőnk a gyermek érdekében; de hát a tanító elkísérhet; mindig mindeniket, a szülő velük lehet-e mindig? Hiszen ma nagyon terhes az anyagi szükségletek megkeresése, elveszi a szülő idejét. Ezen csak úgy segíthetünk, ha minden fölött, művelt ember utcán jártában nem sajnálna egy-egy jórindítást minden gyermek számára, aki reászorult. Ma csinálhat bármit a gyermek az utcán, elmegyünk mellette nyugodtan, még meg sem látjuk; nem kellene csak egy szó, de ezt a szót ismételné minden feléje jövő, mellette járó: bizony sok jót elérhetünk!

Még csak egyet!

Ma otthon olyan ruhában s tisztaságban van a gyermek, mint „hétköznap otthon“; ha az utcára megy, már — leggyakrabban ünnepes a köntös s tisztább az ipsze. Ez sok rosszra vezet; fitogtatás, ámitás, ledérség és sok más a következmény. Mindez fölibe aztán megterem igy az utca-kultus s lesülyed az otthon becsé. A szép ruhával utcára megyünk; ki látja azt, hogy

alatta romlott keblét, alacsony jellemet hordozunk ki otthonainkból, melyek számunkra nem egyebek börtöknél.

Nem szólok többet.

Bizony az utca intézetlen nevelő-intézet!

Különfélék.

— A képviselőválasztások, mint sok helyen az országban, ugy nálunk is nagyobb hullámokat vernek minden választókerületben. S minél inkább közeledünk a választás napjához (jun. 13-ához), bizonyára annál erősebb mozgalom, pártusa fejlődik ki minden irányban.

— A lévai választó-kerületben gróf Hunyady László pártton-kivüli jelölt ellen Konkoly Sándor közkezdveltségben álló fiatal, lévai ügyvéd a tegnapi tartott választói értekezlet alapján a jelöltséget elfogadván: kormányparti programmal lépett föl. E jelöltek között előreláthatólag kemény küzdelem fog kifejlődni.

— Az ar.-maróthi v.-kerületben gróf Keglevich István kormányparti ellen Detrich Péter függetlenségi jelölt küzd a mandátumért, a győzelem — az eddigi konstellációkból következtetve — Keglevich-párté lesz. — Az új bányai v.-kerületben mai napig Kazy János kormányparti az egyedüli jelölt; hire jár azonban, hogy egyik korifeusunk szemérvetett e kerületre s így nem lehetetlen, hogy ma-holnap ott is „czimeres“ zászló lobog. — Körmező bányai város orsz. képviselője Gyurgyik Gyula holnap tartja beszámolóját; megválasztása iránt ujabban kételyek merültek föl s a választó-közönség Körmezőbánya köztisztviselőiben és szeretetben álló főjegyzője, dr. Ámon Ede (kormányparti) mellett nyilatkozik; ha ez a jelöltséget elfogadja: megválasztása bizonyosnak tekinthető.

— Az orsz. képviselőválasztások határidejét Bars megye központi választmánya f. évi június 13-ára tűzte ki s minden választókerületre két szavazatszedő küldöttséget alakított és pedig a) Lévai választókerületben: Választási és első szavazatszedő küldöttség elnöke: Csekey Flóris; a második szavazatszedő küldöttség elnöke: Lakner László. Választási és első szavazatszedő küldöttség jegyzője: Hubert Vilmos, a második szavazatszedő küldöttség jegyzője: Novothny Imre; helyettes elnökök: Belesák László, Csekey Vilmos; helyettes jegyzők: Medveczky Sándor, Komzsik Lajos. — B) Az aranyosmaróthi választó-kerületben: Választási és első szavazatszedő küldöttség elnöke: Odescalchy Arthur herezeg; a második szavazatszedő küldöttség elnöke: Vass Lipót. Választási és első szavazatszedő küldöttség jegyzője: Raschmann Tamás; a második szavazatszedő küldöttség jegyzője: Hruska József; helyettes elnökök: Lülley Rudolf, Dióssy József; helyettes jegyzők: Lülley Béla, ifj. Kopesányi László. — C) Az új bányai választókerületben: Választási és első szavazatszedő küldöttség elnöke: Gajdosik Ráfael; a második szavazatszedő kü-

ldöttség elnöke: Andrie József; Választási és első szavazatszedő küldöttség jegyzője: Thull Lipót; második szavazatszedő küldöttség jegyzője: Truszka Antal; helyettes elnökök: Petyko Elek, Chrasztek Mihály; helyettes jegyzők: Kolecsányi Géza, Kabina József. — A választási eljárás kezdete minden kerületben délelőtti 8 óra.

— Érdekes festményt nyert új oltárképül a kegyesrendiek helybeli templomának főoltára. Az új kép Szent-Józsefet ábrázolja, festve Roskovits magyar művész-növendék által Rómában. Érdekes fölemlíteni, hogy a templomnak a képet Trefort Ágost vallás- és közokt. miniszter ajándékozta, ki a magyar képzőművészeti növendékekkel évenként többrendbeli pályaműveket szokott készíttetni. A jelen szent kép is ilyen pályamű s annyiban is érdekes, hogy e kép az ősi s tavaszi tárlaton több oldalról elismerésben részesült.

— Meghívót bocsajtottak ki 40 tekintélyesebb választó néveláírásával az új bányai választókerület összes választóihoz; a meghívó szövege és tárgya ez: „Közeledvén az országgyűlési képviselő választása — hogy az új bányai választókerület jelöltjére és elveire nézve egyetértésre juthassunk, van szerencsénk kerületünk tisztelt választóit közös értekezletre tisztelettel meghívni. — Az értekezlet f. évi június 2-án, azaz pünkösd hétfőjén délután 2 órakor a szklénői fürdőben tartatik meg.“

— Kegyes adomány. Majláth Imre földbirto- kos, a Lévai takaré- és hitelintézet igazgató-tanácsosa 40 frtot tett le szerkesztőségünkben, — (mely neki az intézet alapszabályai szerint az 1883. évre igazgatósági osztalékban lett kifizetve) — oly czélből, hogy ezen összeg a lévai kórház javára fordítassék. Az átvett összeget rendeltetése helyére juttattuk. — E nemes tett elismerése az adomány intenciójában leli kifejezését.

— Az aranyosmaróthi megyei közkórház hollokzatának haladéktalanul szükségessé vált kiépítése tekintetében a törvényhatósági bizottság márczius havában tartott közüléséből utasítá az alispánt, hogy a kórházi választmánnyal egyetértőleg tervet és költségvetést készítsen s ezuttal az építési költségek előállíthatása végett a gróf Keglevich Viktória-féle alapítványt tevő két darab 10,000-frtos földhitelintézeti záloglevél lekötése mellett is 10,000 frtnyi kölcsönműveletre nézve a pénzüntézeteket ajánlatok tételére szólítsa föl. Ezen ügyben május 27-én ülést tartott a kórházi választmány, amely a Guttmann József által elkészített tervet azon módosítással: hogy az új épület alatti pinczehelyiség — mint nem okvetlen szükséges — elhagyassék s ezáltal az építési költség is jelentékenyen apasztassék, czélszerűségi és közegészségi szempontból elfogadta; kivételénél pedig a házi kezelést ajánlotta. A kölcsönműveletre nézve pedig a pénzüntézetek ajánlatai közül az osztrák magyar nemzeti bank pozsonyi fiókintézetének ajánlatát találta a legelőnyösebbnek, mint amely ajánlat szerint a 10,000-frtnyi kölcsön után 5% kamat utólagos félévi részletekben fizettetik. Együttal a megye részére nyílt számla vezetése iránt az intézetet fölkeríteni határozta.

— Az országgyűlési képviselőválasztók összerírására kiküldött bizottság a lévai I-s választókerületben következő napokon fogja az összerírást eszközölni és pedig: f. évi június 8-án a v.-ladányi körjegyzőségben d. e. 8 órakor; a nagyszecsei körjegyzőségben d. u. 2 órakor; a nagy-kálnai körjegyzőségben

Tárcza.

A rózsá-ünnepe.

„Jövel szentlélek!“

Az igaz öröm ünnepe, a föltámadásé után, a fölvilágosodás ünnepe, melyen a szentlélek tüzes nyelv képében meglátogatta az apostolokat, hogy megvilágosodott elmével, lángoló igékben hirdessék a megváltó tanait, ki kinhalált szenvedett a földnépeiért, mi által megváltotta azokat bűneiktől, hogy immár tiszta lelkiismerettel élhessenek a felebaráti szeretetben s hirdethessék mindenütt a szeretet vallását és a föltámadást a földöntúli életben.

Közel kétezer éve élnek a megváltó igéi a föld minden népei között, melyek vigaszt merítenek azokból a megpróbáltatások napjaiban és erőt a súlyos küzdelmekre, hogy edzett lélekkel barezohassanak az igazságért a kísértések ellenében és terjeszthessék a világosságot a hitelenség sötét éjszakájában, mert az embernek hivatása bizonyára nem az, hogy a sötétségben botorkáljon, hanem az, hogy a világosságban előkészítse magát a boldog jövő életre. „Mert ninesen itt maradandó városunk, hanem jövendőt keresünk.“ (Pál a zsidókhoz, 13. 8. 14.)

Magasan fönt lobog a zászló, mely győzelemre vitte szent vallásunkat, biztatólag int felénk, hogy el ne csüggedjünk még kebleinkben vigan lángol a szeretet tüze, mely kiméletre int a gyöngéssel s elnézésre a vétkekkel szemben, mert nem ítélünk, hogy ne ítéltesünk. Így ha kivetkőzünk is a földi életből, föl- találjuk a jövendőt, hol örvendezünk az örvendezőkkel s dicsérjük az urat, ki szeretettel vezetett bennünket keresztül a földi életben.

Közel két ezer év óta évenként megújul a szeretetét után a föltámadásé s ezután az igaz öröm ünnepe, hálaadásra bírva kebleinket a vett jótéteményekért a teremtő és annak szent fia iránt, kit az atyának bölcsessége és jósága küldött, hogy megváltson bennünket a sötétségben reánk tapadt bűneinktől.

Megzendül a madarak éneke, azzal megnyílik a virág kelyhe, illatával hálálva meg a mindenhatónak végtelen jóságát.

Vigan dalol az ifjak serege:

„Mi van ma, mi van ma?
Piros pünkösd napja;
Szívünket, szívünket
Öröme gyullasztja!“

Zugnak a haragok, imára szólítva a hívőket a templomba, hol száz, meg száz szív bocsát föl háladó imát a mindenhatóhoz a vett jökért. Áhitattal kéri a szentlélek megjelenését, hogy sziveiket világosítsa derére, hogy a fényes világosságban megtudják különböztetni a jót a rosztól.

Fehérbe öltözött leányok foglalják el a templom előtt a tért, istentisztelet után. Lombokból virágokból sátor van fölállítva, a pünkösd királyné jelvényeit: a rózsá-koronát s kormány-páleázát rejtve a menyezettel, mely alatt a megválasztandó királynét meg fogják hordozni a faluban, a falubeliek öröme, lelki épülésére.

Irgység nem férközik a szivekbe, mert a választás a tiszták közt a legtisztábbra esik, ki méltó disze ez egész vidéknek is kedves jelenség az isten előtt is.

Pedig a korteskedés itten sines kizárva, de milyen gyönyör azt látni és hallani; a ti zta erkölcsök és az ére- nyek nemes versenye az, s a sziveknek gyöngéd, finom tapinta alatt rendesen megtalálja a jök között a legjobbat, a nemesek közt a legnemesebbet, isten előtt a legkedvesebbet.

Igaz, hogy a legények választják meg az ünnepe királynéját, de melyik legényt ne befolyásolnának a szép szemek, rózsás arc és eper-ajk, melynek egyetlen mosolyáért a csillagot is lehozná az égről, ha lehetne.

— Aztán Gyuri, azt megmondom, hogy ha nem a Vámosék Rózsikáját választják meg kelmedek pünkösd királynénak, korteskedik a Kovácsék Erzsije, — meg ne lássam kelmedet többé a házunk körül.

Peczkes Gyuri ugyancsak elbámul Erzsikének a nem várt kategorikus kijelentésé, mert hiszen már egész esztendő óta azzal hitegette magát, hogy az idén az ő szívének bálványá, a szép Erzsike fogja viselni a pünkösd királyné méltóságát.

— Hát aztán, miért épen a Vámosék Rózsikája?, kérdi a legény, erősen szemébe nézve a leánykának.

Ez azonban emberül kiállja a tekintetet, annyival

inkább, mert abban az iránta való gyöngéd érzélem tük- rözödött.

— Hát aztán, talán kifogása van kelmednek el- lene?

— Kifogásom nincs ugyan ellene, de. . .

— De mi? . . .

— Csak úgy gondolom. . .

— Mit?

— Hát azt, hogy izé. . .

— De ne izéljen hát, hanem mondja meg egye- nesen, hogy mit forgat az elméjében?

— Hát azt gondolnám biz én, hogy a pünkösd királynéság sora az idén nem a Vámosék Rózsikáján van, hanem. . . s ezzel oly szerelmesen pillantott a leánykára, hogy ez azonnal kitalálta gondolatának to- továbbí menetét, de azért el nem árulta volna, hanem csak tovább faggatta Gyurit.

— S aztán ki lenne az a más? Ismer kelmed talán valakit, a ki érdemesebb volna a tisztességre, mint a Vámosék Rózsikája, ki épen most tölti be életének tizenhatodik évét, kire tehát legjobban illik a nóta is:

„Nem anyától lettél,
Rózsafán termettél,
Piros pünkösd napján
Hajnamban születted!“

— Mintha terád, galambom nem épen ugy illenék, — felelt vissza a legény, — hiszen te is pünkösd táján láttad meg a nap világát. . .

— De mégsem pünkösd napján, mint a Rózsika.

— Hát aztán, nem mindegy a?

— De nem ám! Hanem azt mondom, hogy Rózsika lesz a pünkösd királyné, vagy sohase lássam kelmedet az életben, — szólta a leányka határozottan.

Gyuri csak bámult. Azután, hogy kissé magához tért, még egy kérdést akart megköczkáztatni:

— Hát aztán miért nem lennél te a pünkösd királyné, hiszen te is vagy oly szép és oly ére- nyes, mint a Rózsika?

— Mindegy, de én csak a kelmed szívének aka- rok királynéja lenni s az csak ugy lehetek, ha kelmed szavát adja, hogy Rózsika lesz a pünkösd királyné, mert másképp kiadom kelmednek az utat.

Gyuri nagyon megrökönyödött erre a határozott

d. u. 5 óraker. — Junius hó 10-én a gr. újfalusi körjegyzőségben, d. e. 8 óraker; a gr. szőlősi körjegyzőségben déli 12 óraker; az ó-bácsi körjegyzőségben d. u. 4 óraker; s végre Léván 12-én d. u. 2 órától esti 6 óráig, — 14-én reggeli 8 órától esti 6 óráig és 15-én szintén reggeli 8 órától esti 6 óráig. — Ez összeírások az 1885-ik évre bírnak érvényesül.

— **Kormányintézkedés.** A belügyminiszter körrendeletileg fölhívta a törvényhatóságok figyelmét, hogy az 1868. évi t. cz. 9-ik §-ának azon rendelkezése, — hogy a vasárnapokon minden nyilvános és elkerülhetetlenül szükséges munka felfüggesztendő, s hogy bármely felekezetenek ünnepén, a templom közelében s egyházi menetek alkalmával azon téreken és utcákon, melyeken a menet keresztülvonul. — mindaz mellőzendő, ami az egyházi szertartást gátolná: felelőség terbe alatt pontosan megtartassék.

— **Szerencsétlenség** érte a helybeli honvédség egyik derék tisztjét, **Bonta István** főhadnagyot Nyitrán, hol a jelenleg összpontosított két tanzászlóalj gyakorlata alkalmával a napokban lováról leesett, s — mint értesülünk — bordáin s egyéb testrészein veszélys csonttöréseket szenvedett. — Őszinte részvétet keltett közönségünkben e derék és közkedveltségű tiszt sajnos esete, melyből mielőbbi kigyógyulásához mi is minden jót kívánunk.

— **Király Őfelségéhez** ment panaszra a hontmegeyei ellenzék egy küldöttsége a múlt héten, hogy vizsgálatot kérjen azon kényes ügyben, mely a tavasszal megejtett ipolysági pót-követválasztás alkalmával a két párt között annyira elmérgesedett.

— **A lévai róm. kath. hitközség iskolaszéke,** folyó hó 29-én választotta az elemi iskoláknál üresedésben lévő állomásokra az igazgató-tanítót és osztálytanítót. — Igazgató-tanítót egyhangulag Richter Ferencz lévai tanító, osztálytanítót pedig általános szótöbbséggel Farkas Ákos-Béla vágsellyei tanító választott meg.

— **A korecsmi üvegedényekkel** történő visszaélések megszüntetése tárgyában az orsz. iparegyesület azon kérelmet terjesztette a belügyminiszter elé, hogy utasítsa az összes magyarhoni üvegyárosokat, miszerént az ürmérték jelzésével ellátott korecsmi üvegedényekre a mérték helyességének garanciájául, czéjgyüket bemutatassák és hivatalosan bejegyeztessék; a közigazgatási közegeket pedig oda utasítsa, hogy az italmérő helyiségekben csak ilyen czéjgyűgyel ellátott üvegedényeknek használatát engedjék meg. — Ez által megszűnnék nemesak a visszaélés, de a verseny is, mely millió számra importálja az ily üvegeket Magyarországra.

— **Rövid hírek.** — Időjárás: A jövő hétre általában változó, éjjel hűvös idő várható. — **Hogyan állnak a pártok?** Mai napig az ország 412 választókerülete közül a kormánypárti csak 72 kerületben nem állított jelöltet; a mérsékelt ellenzéknek eddig jelöltje van 90 — a függetlenségnek pedig 104 kerületben. — **Érsekújvárott** a díjazással egybekötött lóvásár kitűnően sikerült, elő lett vezetve 248 drb. szép ló; aranyoklevéllel kitüntetve lett 5 tenyésző, ezüsttel is 5; aranydíjat nyert 11 tenyésző, pénzdíjat 9 —, a vásári első díjat — 100 frtot — Majeresik kisvárdai földműves nyerte. — **Az ebdüh** terjedésére való tekintetből a földm. miniszter utasította a hatóságokat, hogy az

kijelentésre, de azért mégis megkísérli a további védekezést:

— De hiszen angyalom az nem is egészen én tölem függ.

— Tudom; de ha kelmed, kijelenti szándékát, a választás egyhangulag és simán fog megessni s így nagyobb lesz a tisztesség Rózsikára, meg a falura nézve is.

— Nem bánom, hát legyen úgy!
Igy folyt a korteskedés az egész faluban; a legényeket sziveik választottjai mind ugyancsak Rózsika megválasztására buzdították, mert az testi és lelki bájainál fogva annyira fölötté állt az egész falu leánykájának, hogy irigyesed nélkül tekintették, akármilyen tisztesség érte is őt, míg egymást mindegyik leány irigylete volna.

Ez volt a bűvös titok kulcsa, mely egyetértésre bírta a falu szüzeit és legényeit s a választás egyhangulag ment is végbe, mert egyik legény sem mert szíve választottjának ellent mondani.

Igy világosítja meg a szentlélek a sziveket és elméket, mindenütt *) hol arról van szó, hogy zavartalanul tiszta érzéssel dicserjük az urat s háláljuk meg annak jótéteményeit.

O. — Árpád.

*) A követválasztásnál is! — Szedő.

A házassuladónak.

Kérde d, hogy mi a házasság? Az az állapot, amint a férj — s nőt Hymen lánczai egybekötik.
Kérde d, hogy van-e ott válás? Ah, válik a férfi Mind azzá, amivé hölgye szeszélye teszi.
Kérde d, hogy mily nőt válasszon a férfi magának? Oly nőt, akinek a férje: világa legyen.
Kérde d, hogy mik a női tulajdonok és mi a számuk? A mai kor kettőt ismer, a régi ötöt.
Szép, okos, ájtatos és gazdag vagyon- és az erényben Hajdan; most divatos s gazdag: ez utig elég,
Ó, de ne kérj te tanácsot mástól, mint az erénytől.
A Hymen rózsás lánczai éke: erény.
Luna.

1859-ki állatjárvány-szabályzatok szigorúan betartassanak. — A régi keleti bankók közül az 1-frtosak f. évi szept. 30-ig csak kicserélés végett fogadtatnak el az állami hivatalokban; az 5-frtosok 1885. decz. 31-ig; az 50-frtosokkal pedig fizetni lehet még 1885. május 31-ig, azontul egyévig pedig becserélés végett fogadtatnak el. — **A tavali gabonatermés** összege az egész földön 641.480.000 hektoliterre ment, ebből Ausztria-Magyarország 35.800.000 hektolitert termelt; termés dolgában előtte állott Orosz-, Franciaország és az Egyesült államok. — **A fogfájás** annyira terjed, hogy némely statisztikus szerint 80 ember közül csak egynek van jó foga; Amerikában 17.000 fogorvos él, kik évenként egy tonna aranyat használnak föl hamis fogak készítésére s csinálnak is évenként 4-millió hamis fogat. — **Cserebogár-ruhát** hoztak most divatba a berlini nők; a ruha földiszé cserebogarakból van készítve, illetőleg utánozva. — **Hontmegeyében** a követválasztások szintén e hó 13-án tartatnak meg, mint megeyénkben. — **A vihyei fürdő** május 15-én nyílt meg s máig 57 vendége van.

Apróságok.

— **Furcsa név** egy: „Nobilis kisasszonyfai Bertalan János, 44 éves veterán rkath. tanképesített dobonyi néptanító, plébánia-egyházi orgonász és éneklész, a siklósvideki tanítói kör és a pécs-egyházmegeyei tanítói nyugdíj-intézet rondes tagja, a németi tanterület könyvtárnoka és a Kisasszonyfán született világhírű Istvánffy magyar történezművelője.”

— **Hamis szemöldök**, hamis bajusz. Milwaukeeben történt: Egy fiatal hölgy, midőn a hangverseny-terembe lépett, elvesztette egyik szemöldökét. Udvarlója észrevette a földön a szemöldököt s rögtön elájult, — mert azt hitte, hogy az az ő al-bajusza.

Tanügy.

Iskolai értesítés.

I.

A lévai kegyesr. nagygyimnáziumban a vizsgálatok a következő rendben tartatnak meg: junnius 16-án a magántanulói vizsgálatok, mely napra az érdekeltek pontosan megjelenni tartoznak; jun. 17-én a hit-tani vizsgálatok; jun. 23-án szavallat, ének és torna mutatványok; jun. 25. 26. 27. és 28-án a rendes tantárgyakból osztályonként lesznek a vizsgálatok, melyekre a t. cz. szülők és a tanügy iránt érdeklődők tisztelettel meghívottak.

Kelt Léván, május 30. 1884.

Az igazgatóság.

Meghívó

II.

Léva és vidéke rómi. kath. tanítók egylete junius hó 5-én délelőtti 9 óraker tartja Léván a városház nagytermében évi közülését, melyre a tanügy barátait tisztelettel meghívja

az elnökség.

Az ülés tárgyai: a) Az elnök évi jelentése. b) Egyik elhunyt buzgó tag-társ érdemeinek méltatása. c) Az egylet pénztárosának megválasztása. d) Tiszteletbeli tagok fölvétele. e) Háromtagu számvizsgáló bizottság kiküldetése. f) A választmány által a közülésre kitűzött elméleti és gyakorlati tételek megvitatása. g) Az országos kath. tanítói segélyalap megbeszélése. h) Egyéb célszerű ügyek indítványozása és elintézése.

LEVELEZÉS.

Alsó-Pél, 1884. május 28.

T. szerkesztő ur!

Becsés lapja számára bátor vagyok tisztelettel ezen szerény bár, de mégis figyelembe vehető eseményt megírni, mely a kisközségek közművelődésének egyik tényezőjeként nálunk f. hó 28-án folyt le.

E napon tartatott meg ugyanis az alsó péli r. k. népiskolában az évi zárvizsga a főt. kerületi esperes és a helybeli plebános urak vezetése mellett. A vizsgán jelen volt még a község hallgatója és a szülők nagy része, édekkel figyelve és hallgatva gyermekeik feleletéből azok előmenetelét. Ez alkalommal örömdetesen tünt ki az iskola és nevelésügy iránti érdeklődése közönségünknek, mely a kortól elmaradni — nem, de azzal lépést tartani igen is akar, midőn gyermekei iskoláztatását önérdékében hasznos intézménynek tekint s nem nézi azt az indolecia szemüvegén, mint a multban.

Ugyancsak a vizsga folyamán egész váratlanul jelent meg a vizsgálat színhelyén Hunyady László gróf ur ömeltósága is, ki látható tetszéssel kísérte a gyermekek helyes és átgondolt feleleteit, s ezek között kiosztandó jutalmul 15 frt összeget vett kegyes hátrahagyni a vizsga végén, mely fél-1 óraker az esperes ur által is megdicsért szép eredményvel véget ért.

Fogadja a nemes gróf ur a tanügy javára tett áldozatkész jóakarataért ezuton is hálás köszönetét mindnyájunknak!

Blacsák János,
tanító.

Közönség köréből.

I.

Értesítés.

Értesíttetnek a lévai m. kir. honvédségi és polgári lövészegylet t. tagjai, hogy a lövészetek újból kezdetüket veszik és pedig az első lövészet folyó évi junius hó 8-án (vasárnap), az egyleti rendes közülés napján, a második lövészet reá két hétre, vagyis junius hó 22-én (vasárnap), a többi lövészet pedig a szokott időközökben, tudnillik rendszerint minden hó első és harmadik vasárnapján, mindenkor délután 3 órától kezdve fog megtartatni.

A lövészetek megtartása, avagy elmaradása mindameltett bevett szokás szerént külön is fog jeleztetni a vendéglő átellenében levő Bakó-féle ház sarkára tűzendő lobogóval; sárga-zöld színű lobogó a lövészet megtartását, fehér színű lobogó a lövészet elmaradását jelenteni.

Kelt Léván, 1884. évi májushó 27-én.

Szégner Henrik,

m. kir. honvédezerede, mint a lövészegylet igazgatója.
Medveczky Ottó,
lövészegyleti titkár.

Szabó Lajos,
m. kir. honvédhadnagy,
egyleti lövészmeister.

II

Köszönetnyilvánítás.

Dr. Goldstein Miksa orvos urnak, ki a lévai illetőségű Hlavács Vilma 6 éves árva gyermeket ingyen gyógykezelésben részesítette. — nemkülönben Szabó József korecsmáros urnak, ki nevezett árvať 10 napon át ingyen látta el a szükséges élelmezéssel; ezen a humanitás terén tanúsított jótékonyaságukért, az orsz. vöröskereszt egylet—Léva-városi és vidéki választmánya részéről elismerő köszönetét fejezi ki —

Léván, 1884 májushó 31-én

Rimanóczy Antonia,
a választás alelnöke.

III.

Meghívó.

A lévai m. kir. honvédségi és polgári lövészegylet rendes közülése folyó évi junius hó 8-án (vasárnap) délelőtti 10 óraker fog megtartatni a lévai városház tanácsteremben, melyre az egyleti tagok tisztelettel meghívottak.

Napirend:

1. A választmány évi jelentése.
2. A számvizsgáló bizottság jelentése.
3. Háromtagu számvizsgáló bizottság kirendelése a folyó évre.
4. A rendes tagok folyó évi tagdíjának megállapítása.
5. A folyó évi költségvetés tárgyalása.
6. Építkezés.
7. Az egyleti alapszabályok módosítása.
8. Egyes tagok netaláni indítványai, melyek azonban csak az esetre tárgyalhatók, ha a közülést leg-galább 24 órával megelőzőleg az egyleti igazgatónak írásban átnyújtatnak.
9. Egyleti tisztviselők választása.
10. Tizenkét választmányi tag választása, fele-részen a honvéd-tiszti, felerészben a polgári tagok sorából.
11. A közülési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag megválasztása.

Kelt Léván, a m. kir. honvédségi és polgári lövészegylet 1884. évi májushó 27-én tartott választmányi üléséből.

Medveczky Ottó,
lövészegyleti titkár.

Szégner Henrik,
m. kir. honvédezerede,
mint a lövészegylet igazgatója

Irodalom és művészet.

Vörösmarty összes munkái-nak legújabb (Méhner Vilmos-féle) kiadásából most jelent meg az 5-6 ik füzet. Az egész mű 8-füzetes 8 kötetre terjed. Megrendelhető füzetenként 35 kr-ért. Budapest IV. papnövelde-utca 8. szám. — Az olcsóság lehetővé teszi, hogy e nemzeti kincs mindenütt elterjedésnek örvendjen, ahol magyar lakik. Kiállítása díszes és szalonképes.

900 magyar népdal zongorára alkalmazva! A „Magyar Dal-Album” című egyetemes magyar népdalgyűjtemény V. kötetéből most jelent meg az 5. füzet a 880-900. számú, kötet-kező dallamokkal: 1. Haragszik a gazda. 2. Haragszik a rózsám anyja. 3. Haragszom az olyan szóra. 4. Ha valaki vígan él. 5. Három színű a nemzeti lobogó. 6. Házasodik a lapát. 7. Hegyen ülök, busan nézek. 8. Hej! bundám galléra. 9. Hej! csak azt kérem tőled. 10. Hej! ne busulj Barna Bandi. 11. Hej! nekem nekem hát vizasztalást. 12. Hej szerelmem, te átkozott szerelem! 13. Hervadozó bokor alatt. 14. Hirt nem hallok már felőled. 15. Hogy elcsaptak a mesterek. 16. Hogy ha szeresz, szívből szeresz. 17. Hogy mehetnék én tehozzád. 18. Hóka lovam a tilosba. 19. Huzd rá cigány, amíg hurod el nem szakad. 20. Huzd rá cigány! tudod te már. — Ára a már megjelent és zongorára alkalmazott összes 900 magyar népdalnak, azonnal megküldve: 6 frt 90 kr; a még megjelenendő 100 dal postai bérmentes utánküldésével együtt, vagyis 1000 magyar népdal ára 7 frt, 80 kr. A f. évi ötödik évfolyam előfizetési ára bérmentes szeptemberrel: 10 hóra (10 füzetre, 200 dallammal): 1 frt 80 kr; 5 hóra (5 füzetre, 100 dallammal): 90 kr; egy-egy füzet ára (20 dallammal) 25 kr. — Előfizetések postautalványon a „Magyar Dal-Album” kiadóhivatalához Győrbe intézendők.

Nyílttér.

Zongora-tanításra

ajánkozik egy gyakorlott technikájú itju nő, helyben.

E tekintetben bővebb fölvilágosítást nyerhetni ugy szóval, mint levélileg a B a r s szerkesztőségében

Lévai piaciárak

Rovatvezető: K ó n y a József, város-kapitány.

Buza: mmázsánként 8 frt. 50 kr — 8 frt 80 kr.
Kétszeres 6 frt 80 kr — 7 frt. — kr. Rozs: 7 frt — kr — 7 frt 40 kr. Árpa: 7 frt 50 kr — 7 frt 80 kr.
Zab: 7 frt 60 kr — 7 frt 80 kr. Kukoricza: 6 frt 50 kr — 6 frt 70 kr. Bab: 8 frt 60 kr — 8 frt 80 kr.
Lenese: 11 frt 80 kr — 12 frt 50 kr. Köles: 5 frt.
A többi árak nem változtak.

Szerkesztői üzenet.

B o c c a c c i ó-nak. — Nem rossz tárgy, az eleje jól is indult, de a végéről hiányzik a vége: azt hiúvé az ember, hogy folytatása következik, pedig erről szó sincs.

A. — K. B u d a p e s t. — Ha van rá ideje, szivesen látunk.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Holló Sándor.

